

شوریا عالی آمایش سوزمین در جلسه مورخ ۱۳۹۶/۵/۲ به استناد ماده ۳۳ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه جهت گیری های ملی آمایش سوزمین را به شرح زیر تصویب نمود:

جهت گیری های ملی آمایش سوزمین

جهت گیری های ملی آمایش سوزمین مجموعه ای از رویکردها، رهنودها و سیاستهایی است که رعایت آنها منجر به تحقق تصویر دراز مدت سازمان فضایی مطلوب توسعه می گردد. از آنجا که این تصویر، بازتاب سوزمینی چشم انداز توسعه ملی، در چهارچوب اصول آمایش سوزمین می باشد، لذا این سند نقشی بسیار مهم و تاثیرگذار در تحقق اهداف چشم انداز اینجا نماید.

با در نظر گرفتن سیاست های کلی آمایش سوزمین ابلاغیه مقام معظم رهبری مبنی بر تعامل و همکاری با کشورهای منطقه و جهان پوشیده حوزه تمدن ایرانی - اسلامی با تقویت نقش آفرینی سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و امنیتی کشور در جهت منافع ملی یا مشترک و همچنین روند روبه افزایش تغییرات اقلیمی و به طور کلی تحولات گسترده ای که طی ده سال گذشته در سطح ملی و بین المللی اتفاق افتاده است، لزوم بازنگری در اولین سند ضوابط ملی آمایش (مصوب سال ۱۳۸۸) مطرح گردید. این بازنگری نه تنها شامل مضامین ضوابط می باشد؛ بلکه ساختار، روش ها و رویدهای تدوین آنها را نیز در بر می گیرد. خاطرنشان می سازد رعایت مولده های چهارگانه آمایش سوزمین بعضی جامع نگری، کل گرانی، دورانزدی و توجه به جغرافیای سوزمینی به عنوان عوامل تعیین کننده در بیان فرازهای این سند در سطح راهبردی و کلان مطرح بوده و از ورود به مضامین جزئی تر و نتیجه گیری های مکانی خارج از حیطه آمایش، اجتناب شده است.

فرارهای این سند مجموعه ای از بایدها و نبایدها است که الگوی اسکان جمیعت، ساختار فضایی فعالیت ها و چگونگی شکل بندی، بسط و گسترش شبکه های زیربنایی را مناسب با اهداف و الزامات اسناد پایه مذکور تبیین می نماید. از این روابرات آنها در تمامی مداخلات فضایی بخش دولتی و خصوصی الزامی می باشد.

(۱)

جهت گیری های ملی آمایش سوزمین

پایه تهیی
شور اعلیٰ آیینه شرکت زمین
سازمان برنامه و بودجه کشور

ماده ۱ - جهت گیری های ملی آمایش سوزمین در راستای توسعه و بالندگی اقتصادی و پیشرفت و اقتدار همه -
جانبه و پایدار کشور، تحقق اهداف سند چشم انداز ایران ۴۰۰۴ و نیل به سازمان فضایی مطلوب و مناسب کشور،
در چارچوب اصول هشت گانه آمایش سوزمین (کارآیی و بازدهی اقتصادی، وحدت و پیکارچگی
سرزمین، گسترش عدالت اجتماعی و تعادل های منطقه ای، حفاظات محیط زیست و احیای منابع طبیعی، حفاظ
هویت اسلامی - ایرانی و حراست از میراث فرهنگی، تسهیل و تنظیم روابط درونی و بیرونی اقتصاد کشور و
رفع محرومیت ها به خصوص در مناطق روستایی کشور و ملاحظات امنیتی، دفاعی و پدافند غیر عامل)، مشتمل بر
موارد زیر است:

۱. رعایت نسبت بین نیازهای استغفار فعالیت در یک قلمرو با امکانات و قابلیت های آن و رعایت مقایسه
مناسب اقتصادی برای فعالیت در یک مکان باوجه به ظرفیت و کشش بازارهای داخلی و خارجی
۲. افزایش همگوایی و تقویت هویت ملی در طراحي و اجرای طرح های ملی و منطقه ای و تخصصی
شدن عملکرد اقتصادی بر اساس قابلیت ها و مزیت های نسبی مناطق برای تقویت وابستگی های متقابل
منطقه ای و یکپارچگی ملی و پوشیدن تنوع و گسترش هدده نوع فعالیت ها در یک قلمرو جغرافیا
۳. همراهی سازی، انتظام پیشی و کنترل اقدامات و فرایند های توسعه ای پخش های مختلف اقتصادی
۴. بسط سازی، انجام تربیت نهادی و فواهم سازی الزامات موردنیاز در قلمرو های سوزمینی به منظور
ارتقاء سرمایه های اجتماعی، توسعه سرمایه های انسانی و پرورش انسان های با اینکیزه، شاداب، متدين،
وطن دوست، جمع گردان، نظام پذیر و قانون گردانه عنوان مهمنه نین ارکان توسعه
۵. توزیع مناسب جمیعت و فعالیت های اقتصادی در قلمرو سوزمین در راستای ایجاد تعادل بیشتر بین نیمه
غیری و شمال غربی کشور و نیمه شرق و جنوب شرقی بومبنای کارآی اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی
و ذرست محیطی و استفاده از طریق ها با تائید بود:

- بندر چاهار؛ به عنوان یکی از مهمترین مرکز جمیعتی سواحل دریای عمان، بندر اقیانوسی بین المللی و برجورد از
عملکرد های مرتبط با صنایع دریایی، بازرگانی، انرژی، آموزش عالی و تحقیقات، گردشگری و شیلات؛
- بندر جاسک؛ به عنوان یکی مرکز جمیعتی فعل در حوزه صادرات نفت، گاز و پتروشیمی، بازرگانی و گردشگری؛
- سایر قلمرو های اولویت دار سواحل مکران از جمله پسپندار، کنارک، زرباد و سیرک و پسکرند های آنها.
- اتحاد تابانی و تمهدات لازم به مظاول توسعه پایدار نوحری کوری و افزایش سطح جمیعت پذیری در این قلمروها با
تکیه بر رونق بخشی به اقتصاد و استفاده بهینه از مزیت های نسبی (منابع معدنی، انرژی خورشیدی و گردشگری).
- ایجاد زمینه های لازم برای استغفار جمیعت در نواحی مستعد از طریق فواهم ساختن زیو ساخت ها و
تاسیسات موردنیاز و افزایش سرمایه گذاری های اقتصادی به ویژه صنعتی و خدمات عمومی.

(I)

جهت گیری های ملی آمادیس سوزمین

پایست گمکی
شورا های آمادیس سوزمین
مانان رنده و بوده کشور

۷. اتفاذه ساز و کارها و تمهیدات مهار و کنترل دش جمعیت در مناطق کلانشهری به ویژه تهران و بازگردن طرح های توسعه کلان شهری کشور در چارچوب سیاستها و سقف جمعیتی که تا شش ماه پس از تصویب این سند به پیشنهاد سازمان بناهه و بودجه کشور با همکاری دستگاه ها و تهاده های ذیربط به تصویب شورایعالی آمادیس سوزمین می دسد.
۸. سازماندهی و هدایت هدفمند جویان های هاجرت در راستای استراتژی توزیع جمعیت و فعالیت در سوزمین از طریق:

- زمینه سازی به منظور تحول در اقتصاد روستاهای (کشاورزی، دامداری، صنایع دستی و ...) در چارچوب مقدیضیات و مرتبه های محلی
- تشویق سرمایه گذاری در طرح های اشتغال زا، توسعه ارائه خدمات عمومی و ارائه مشروق ها و تسهیلات مناسب با مقنیبات محلي در روستاهای و شهرهای کوچک به منظور مانگاری جمعیت در شهرهای کوچک و نواحی روستایی و کاهش روند مهاجرت به کلان شهرها و شهرهای پر تراکم
- ۹. سازماندهی شبکه سکونتگاهی کشور با هدف ارتقاء بهره وری از سوزمین با ملاحظات زیست محیطی و کاهش مشکلات و چالش های موجود
- ۱۰. به جهت لحاظ روکودهای چون گسترش حوزه نفوذ اقتصاد کشور در منطقه و محیط آسیای جنوب غربی، تحقق سازمان فضایی مطلوب توسعه کشور، مولفه های نوین بر زاده ریزی و تجادب جدید جهانی و تهویز کردایی از طریق انتخاب مرکز متعدد با اختیارات لازم، شبکه سکونتگاهی شهری کشور در سه لایه طبقه بندی می شود.
- لایه پیاموفی، شامل مرکز استانهای مرزی کشور به عنوان مرکز راهبری، تسهیل و پشتیبانی تعاملات اقتصادی و اجتماعی با کشورهای واقع در عمق راهبردی اقتصادی و سیاسی آنها در خارج از مرزهای کشور.
- لایه مرکزی، شامل مرکز منتخب منطقه ۹ گانه به عنوان مرکز راهبری، تسهیل و پشتیبانی از تعاملات اقتصادی و اجتماعی کشور با جامعه بین المللی در حوزه های علم و فناوری، آموزش، تحقیق و توسعه، تبادلات کالا، خدمات و اطلاعات و گسترش کسب و کار بازارهای جهانی.
- لایه میانی، شامل مرکز استانها و شهرهای برخوردار از توأمی و یا استقرار در موقعیت های مناسب نسبت به سایر مناطق شهری و روستایی به عنوان مرکز راهبری، تسهیل و پشتیبانی از تعاملات اقتصادی و اجتماعی بین این مرکزها با حوزه نفوذ خود، با سایر مرکز منتخب لایه میانی و پیز بالایه مرکزی فعالیت می نمایند.
- تمام شهرهای لایه های سه گانه هنوز متناسب با نقش و مأموریت خود مشغول اصلاحات لازم برای ارتقاء عدالتی و زیر ساختی گردیده و برخوردار از نهادهای لازم برای ارائه خدمات و تسهیل گسترش

(I)

جهت گیری های ملی آماده سوزین

پاسخگویی
شوراعیان آیاں شرکتین
سازمان برنامه و پژوهش

توپیدات کالا، خدمات و اطلاعات و ارتقاء فناوری و مهارت های کسب و کار در درون موزهای کشور

می شوند.

۱۱. تقویت و سازماندهی سکونتگاهها و عرصه های روسانی با هدف حفظ ارتباط پویا و سازنده بین نواحی شهری و روسانی و تقویت زنجیره های ارزش با تأکید بر استفاده صنایع کوچک و اشتغال زا

۱۲. انتظام بخشی به فرآیندها و رویدهای تبدیل و الحاق سکونتگاه های روسانی به شهر با هدف ماندگاری جمیعت مولده در روسانها و حفظ و پهروزی از اراضی قابل کشت.

۱۳. تقویت زمینه های اسکان جمعیت پیشتر و گسترش فعالیت های اقتصادی در جزایر خلیج فارس با تأکید بر تقسیم کار مناسب با ظرفیت ها و توان محیطی، بازآرایی تعاملات با قلمرو های خشکی مجاور و تمهید توپیا توسعه پایدار و متوازن در آنها به ویژه در جزایر راهبردی

۱۴. مدنوعیت تغییر کاربری زمین خارج از بونامه ها و طرح های مصوب و مغایر با ملاحظات زیست محیطی از طریق اتحاد تدبیر، ضوابط و مقررات و ساز و کارهای نظارتی موثر و کارآمد و بازنگری ضوابط و معمارهای تغییر کاربری اراضی مناسب با ورگی های بوم شناختی هر قلمرو

۱۵. سازماندهی سکونتگاه های شیروسمی پیزا مون شهرها به ویژه کلان شهرها فواید از طریق ایجاد تدبیر، ضوابط و مقررات و ساز و کارهای نظارتی موثر و کارآمد و بازنگری ضوابط و معمارهای تغییر کاربری اراضی مناسب با ورگی های بوم شناختی هر قلمرو

۱۶. فراهم سازی زمینه های توسعه هدهه جانبه و تقویت زیو ساخت ها و شبکه های زیویانی با اولویت منطقه به ویژه محیط آبی جنوب غربی و استفاده بهینه از مزیت موقعیت منطقه ای کشور به عنوان مرکز مبادله (HUB) کالا، خدمات، مسافر، افزایی و اطلاعات

۱۷. فراهم سازی زمینه های توسعه هدهه جانبه و تقویت زیو ساخت ها و شبکه های زیویانی با اولویت نواحی شرقی و جنوبی کشور به منظور ایجاد توازن و تعادل منطقه ای

۱۸. توسعه، تجهیز، ارتقاء و اصلاح ساختار فضایی شبکه ریلی کشور به خطوط ریلی بین المللی

■ برقراری یا تقویت اتصال شبکه ریلی کشور به خطوط ریلی بین المللی (جاده ای) توسعه و تجهیز محواره ای اصلی ارتقا طی کشور در کریدورهای حمل و نقل بین المللی (جاده ای) شمال - جنوب و شرقی - غربی کشور با تأکید بر تمرکز دادن از تهران، با اولویت مسیرهای منتهی به دروازه های اقتصادی آنی و زمینی کشور

۱۹. توسعه، تجهیز، تقویت و سطح بندی بنادر کشور در سواحل دریای خزر، خلیج فارس و دریای عمان متناسب با ارتقا طای بین المللی با کشورهای همسایه و هدف و استفاده بهینه از مزیت های ساحلی

کشور

۲۰. توسعه، تجهیز، تقویت و سطح بندی بنادر کشور در سواحل دریای خزر، خلیج فارس و دریای عمان متناسب با ارتقا طای بین المللی با کشورهای همسایه و هدف و استفاده بهینه از مزیت های ساحلی

فعال از ذخایر ارزشمند دریایی

۲۱. تقویت و سازماندهی بنادر و اسکله های صنایع در سواحل کشور با هدف ارتقای پهروزی و حفاظت

۲۲. توسعه، تجهیز و تقویت شبکه حمل و نقل هوایی کشور از طریق:

(I)

جهت گیری های ملی آماده سوزین

پایست گمکی
شوراعی ایش سر زین
سازمان برنامه و بودجه کشور

- تقویت نقش کشور به عنوان کریدور و ترانزیت هوایی در سطح بین المللی
- توسعه و تجهیز فرودگاه امام به عنوان هاب (HUB) ترانزیت هوایی از اینها
- ارتقای سطح عملکردی فرودگاه های شهر های منتخب مرکزی لایه پیزامونی به منظور پیشیانی از اینها نقش فرامی

۳.۱۳. **فواهم سازی بسترهای موردنیاز برای توسعه شبکه از هباتات و انتقال داده از طریق:**

- تعمیم، گسترش و توزیع شبکه های ارتباطات و فناوری اطلاعات در سراسر کشور با توجه به ویژگی های کمی و کیفی جمعیت مناطق مختلف، فعالیت های اقتصادی و اجتماعی و استقرار مترازن و معادل آن در پنهان سوزین
- احداث، توسعه و تجهیز نیرو ساخت های موردنیاز انتقال و ترانزیت اطلاعات در مقیاس بین المللی از طریق ایجاد خدمات

هاب (HUB) منطقه ای و بین المللی اطلاعات

۳.۱۴. **توسعه زیرساخت های ادواتی و خدماتی گودشکری** با هدف تسهیل دسترسی و استفاده از اماکن، اینده و محوطه های با ارزش تاریخی ثبت جهانی و ثبت ملی شده و قطب ها و مناطق نمونه گودشکری (از جنبه های فرهنگی و طبیعی)

۳.۱۵. **اولویت بودا شت از میدانی مشترک نفت و گاز، از جمله:**

- مرز جنوبی (با کشورهای کویت، امارات، عربستان سعودی و قطر به ویژه در حوزه مشترک پارس جنوبی)
- مرز غربی (با کشور عراق)
- مرز شمالی (با کشورهای ترکمنستان و آذربایجان)
- تنوغ بخشی در منابع تولید انرژی و افزایش سهم انرژی های تجدید پذیر (به ویژه بادی و خورشیدی)
- در تولید و تأمین بیمه ای انرژی هر منطقه از کشور مناسب با ظرفیت هر منطقه
- ۳.۱۶. **ایجاد و توسعه مناطق ویژه اقتصادی و تخصصی انرژی (نفت، گاز، پتروشیمی و انرژی های نو)** در مناطق دارای قابلیت با اولویت مناطق کمتر توسعه یافته
- ۳.۱۷. **اعمال مدیویت** یکپارچه برو منابع آب
- ۳.۱۸. **منوچیت** بودا شت بی رژیه و نایابی از منابع آب های زیزهینی و سطحی کشور
- ۳.۱۹. **مهار آب های موزی و مدیویت** کارآمد و بیمه ای آب های ورودی و خروجی کشور
- ۳.۲۰. **دعاوت نیازهای** پایه زیست محیطی رودخانه ها، قالاب ها، دریاچه ها، بر اساس میزان تجدید پذیری آب و ظرفیت قابل تحمل حوضه های آبروز در مهار و کنترل آب های سطحی کشور
- ۳.۲۱. **تا مین آب موردنیاز توسعه فعالیت های جدید در قلمرو های راهبردی** با استفاده از روش های جدید از جمله از طریق نمک زدایی از آب دریا با اولویت سواحل دریای عمان (سواحل مکران) و نقاط واقع در پیسکو ایه سواحل جنوبی کشور با دقتی گیری ملاحظات اکولوژی لازم و حفاظت از اکوسیستم دریا

(۱)

جهت گیری های ملی آماده سوزین

پاست گمکی
شروعیان آیا شرکت
سازمان برنامه و بودجه کشور

۳۳. توجه به محدودیت منابع آب در جانمایی و استقرار فعالیت های اقتصادی آب بیرون در قلمرو های مختلف کشور
۳۴. رعایت ملاحظات زئوپلیتیکی و اکولوژیکی در طرح های استحصال، تأمین، انتقال، توزیع و مصرف آب در سطوح فراملی، ملی، منطقه ای و محلی.
۳۵. افزایش تراز مشت آب مجازی در تجارت کالا
۳۶. بازنگری و تجدید نظر در تشخیص آب از منابعها به نفع تقویت مخازن دریاچه ها و تالاب ها در پایین دست و حفظ حفایه های زیست محیطی رودخانه ها و تالاب ها
۳۷. کاهش نسبت حجم آب مصرف کل کشور به حجم منابع آب تجدید شونده مناسب با ظرفیت هر منطقه
۳۸. استفاده بهینه از دیلماسی به منظور تأمین و تضمین پایداری دریافت آب از منابع برون موزی با ملاحظه فوصل ها و تهدیدهای زئوپلیتیکی
۳۹. ایجاد تناسب و هماهنگی در اجرای طرح های سد، آبخیزداری، آبخوانداری و شبکه های آبیاری و زهکشی پایین دست
۴۰. سازماندهی بخش کشاورزی در پنهان سوزین به منظور ایجاد تحول مناسب با مقضیات اقلیدی، ارتقاء پهروندی و تأمین امنیت غذایی
۴۱. تدوین اکتوهای بهینه کشت در دشت ها (احدهای هیدرولوژیکی) با تأکید بر ارزش اقتصادی آب
۴۲. ارتقاء پهروندی آب و بکارگیری روش های مناسب آبیاری مناسب با شرایط اقلیدی و منطقه ای در راستای صرفه جویی و استفاده بهینه از منابع آب با توجه به محدودیت های ناشی از تغییرات آب و هوایی
۴۳. حفاظت، پیشگیری و کاهش آلودگی و فرسایش خاک و تغذیه آبخوان ها با اجرای عملیات آبخیزداری و آبخوان داری در حوضه های آبخیز کشور
۴۴. محدودیت کشت محصولات با نیاز آبی بالا در فضاهای باز و جاگذاری در مواد ممکن از طریق کشت گلخانه ای
۴۵. مدیریت جامع و یکپارچه حوضه های آبخیز برای پهرونداری بهینه از منابع پایه (آب، خاک و پوشش گیاهی)
۴۶. ایجاد و توسعه مجتمع های کشت و صنعت مناسب با قابلیت های قلمرو های مختلف کشور
۴۷. سازماندهی روابط بین بخش کشاورزی و صنعت مناسب با نیازهای پسین و پیشین بخش کشاورزی و هقتضیات سوزین

(۱)

جهت گیری های ملی آماده سوزین

پایست گمکی
شور اعلیٰ آیا ش سر زین
سازمان برنامه و بودجه کشور

۸۴. گسترش زمینه های توسعه کشت های فراسرزمینی ایران در کشورهای دیگر که قلمروهای مستعد کشاورزی دارند.
۸۵. توسعه، حفاظت و احیاء جنگل ها و مراتع کشور
۸۶. توسعه پرورش و صید آبزیان در آب های دور و سوزینی
۸۷. توسعه تعلاملات و هدکاری های دو با چندجانبه با کشورهای منطقه به منظور حفاظت از محیط زیست و منابع طبیعی و مقابله با آثار متفق از تغییرات اقلیمی و ریزگردها در چارچوب تفاهم-ذمدها، معاهده ها، کنوانسیون ها، موافقت نامه ها و پیمان های منطقه ای.
۸۸. از ام به دعایت ملاحظات زیست محیطی (توان اکولوژیک و ظرفیت تحمل محیط زیست) در استفاده فعالیت های توسعه ای در پنهان سوزین
۸۹. حفاظت از تنوع زیستی و حفظ ذخائر زیستی و زمینه سازی برای بهره مندی جوامع محاطی از آن در زمینه هایی هاند گردشگری طبیعی
۹۰. بیان زیانی، جلوگیری از بیان زانی و تشییت شن های روان و مهار کانون های شکل دهنده ریزگردها با اولویت مناطق بحرانی و پنهان گردی از توسعه پوشش گیاهی مناسب با مقتضیات محلی شناسایی و ایجاد خوش های صنعتی با توجه به مزیت های نسبی و رفاقتی و تکمیل زنجیره ارزش فعالیت های مبتنی بر منابع در قلمرو های جغرافیائی
۹۱. توسعه صنایع دریایی و تعمیر و خدمات وسایط حمل و نقل دریایی در جواز بنادر اصلی با دعایت ملاحظات زیست محیطی
۹۲. ساماندهی مجتمع های صنعتی اعم از شهر کها و نواحی صنعتی در پنهان سوزین مناسب با مقتضیات و خلوفیت های هر یک از قلمرو های جغرافیائی
۹۳. توسعه و ساماندهی مجدد فعالیت های صنعتی پایه و آب بیو از جمله صنایع فلزات اساسی و بالا شگاهی و پتو و شمی (به ویژه صنایع بالادستی) دارای اولویت سرمایه گذاری مبتنی بر الزامات محدودیت همایع آب، تأمین خواراک موردنیاز و تأمین ملاحظات دفاعی، امنیتی و پدافند غیر عامل با تأکید بر استقرار آنها در سواحل خلیج فارس و به ویژه دریای عمان پس از انجام ارزیابی راهبردی زیست محیطی
۹۴. توسعه صنایع تولید کننده کالاهای مورد نیاز کشورهای منطقه به ویژه محیط آسیای جنوب غربی با اولویت استثمار در استان های مرزی همراه
۹۵. استثمار در صنایع فراوری اولیه منابع معدنی در جواد ذخائر معدنی، استثمار صنایع واسطه ای و سرمایه ای در مکان مناسب و استقرار صنایع مصرفی مناسب با موقعیت مکانی بازار های نهاده و محصول.

(I)

جهت گیری های ملی آماده سازی

پایست گمکی
شورای اعلیٰ آماده سازی
سازمان برنامه و بودجه کشور

۶۱. توسعه صنایع مبتنی بر فناوری های نوین و پر تر در موکر راهبردی مناطق ۹ گانه ای بر اساس مؤذت های
نسیی و رفاقتی
۶۲. تحول در کارکرد مناطق آزاد و پرده اقتصادی کشور به قطب پردازش صادرات، جذب سرمایه و
تکنولوژی، ارتقاء پیوند منطقه با اقتصاد استان، تبدیل آنها به پیشان توسعه اقتصادی فلمروهای
سرزمینی و پیشرو در توسعه ملی
۶۳. ایجاد مناطق آزاد و پرده اقتصادی جدید در پنهان سرزمینی صرفاً بر اساس معالجات آماده سرزمین
۶۴. توسعه و تجهیز بازار آزادهای بین المللی، ملی و منطقه ای و بنادر حاشک در کشور با هدف پیشیاری
توسعه بازرگانی و امور تویلید در نقاط دور از ساحل و ایجاد تحرک در اقتصاد نواحی پیرامونی بر
اساس فهرست مورد تصویب سورا یعنی آماده سرزمین
۶۵. توسعه و تقویت قطب های علمی - دانشگاهی در شهرهای منتخب با هدف ایجاد مرکزیت آموزشی
در میان کشورهای همچوار و توییت و پژوهش نیروی انسانی موردنیاز برای توسعه.
۶۶. توسعه فعالیت های پارک ها، موکر رشد، کردوراهای علم و فن آوری و موکر تخصصی ICT (فناوری
اطلاعات و ارتباطات) در سرزمین مناسب با موقعیت تخصصی عملکرد هر قلمرو
۶۷. توسعه آموزش های فنی - حرفه ای و مهارت آموزی مناسب با عدالت کرد تخصصی هر قلمرو به پرده در
نوایی موذی و حاشیه شهرها با هدف زمینه سازی برای توسعه مشاغل مناسب با مقتضیات محلی و
کاهش مهاجرت ها
۶۸. استفاده از توکیب صنایع، کردوراهای فناوری اطلاعات، موکر تحقیق و توسعه و نیروی انسانی داش-
- آموزنده برای پویایی قلمروهای اسکان جمیعت
۶۹. توسعه جغرافیایی و ساماندهی دانشگاهها و موکر آموزشی و پژوهشی در سطح کشور و جذب
دانشجوی آنها بر اساس مقتضیات و اولویت های توسعه ملی، منطقه ای و استانی و کاروژه های هر
منطقه
۷۰. تاکید بر استفاده از خلوفتهای اجتماعی، فرهنگی و علمی استانها و مناطق کشور به پرده در کلان شهرها
با محدود نمودن توسعه کمی سطوح پایین آموزش عالی به نفع سطوح بالاتر (تحصیلات تکمیلی) و
ارتقای سطح کیفی آموزش عالی و موکر پژوهشی و فن آوری آنها برای توسعه هدکارهای علمی
بین المللی و ایضاً نقش واسطه بین کشورهای منطقه و کشورهای پیشرفته علمی.

^۱ به شرح پیوست
^۲ به پیشنهاد وزارت علوم تحقیقات و فناوری

(I)

جهت گیری های ملی آماده سوزین

پایست گمبوکی
شورا عالی آیا ش سر زین
سازمان برنامه و بودجه کشور

۱۱. طراحی و ساخت فضاهای تربیتی متناسب با اقتضایات برنامه درسی، استانداردهای تربیتی، تحولات جمعیتی، اصول شهرسازی و معماری و شرایط اقیمه
۱۲. الزام به تهیه پیوست نیازمندی های نیروی انسانی برای طرح های توسعه ای، خدماتی و تولیدی عمده برای تعیین نیازهای آموزشی آن در منطقه
۱۳. تأمین تأمین نیازهای آموزش عالی و پژوهشی متناسب با فعالیت های محل استقرار و تأمین گرا شدن دانشگاه ها و مرکز آموزش عالی، منطقه ای و انسانی
۱۴. حوزه عملکردی آن در سطوح بین المللی، ملی، منطقه ای و انسانی
۱۵. دسترسی عالا لبه خدمات در کشور از طریق طرح ریزی شبکه پهادشت و درمان مبتنی بر سطح بندی از آن خدمات در پهنه سوزین
۱۶. توسعه و تجهیز مراکز گردشگری سلامت در کشور و تبدیل ایران به قطب پژوهشی منطقه آسیای جنوب غربی و جهان اسلام از طریق ایجاد مرکز درمانی تجهیز شده و روزآمد و رونق پخشی به گردشگری سلامت و پژوهشی در هاطق و شهرهای دارای قابلیت
۱۷. توسعه رفاه و تأمین اجتماعی در نواحی مختلف کشور و زمینه سازی تحقق عدالت فراموش در پهنه سوزین، کاهش فقر، نابرابری و آسب های اجتماعی با تأکید بر توامندسازی و حداقل استفاده از مشارکت مردم
۱۸. صافت و استفاده بهینه از ظرفیت ها و جاذبه های طبیعی، تاریخی، مذهبی، فرهنگی، علمی، ورزشی و سلامت در هر منطقه برای رفق و ارتقای جایگاه صنعت گردشگری در اقتصاد ملی و دستیابی به سهم مناسب در اقتصاد بین المللی
۱۹. توسعه و آبادانی نواحی موزی و جهت دهنی سرمایه گذاری های ملی اعم از دولتی و غیردولتی به نواحی موزی و رونق پخشی به صنعت گردشگری و بازدگانی بر اساس مزتهای نسبی و روابطی با تأکید بر تعویت همگرانی های اجتماعی، فرهنگی و سیاسی
۲۰. تأمین همده جانبه و حدائقی منافق ملی و حقوق سوزینی کشور در قلمروهای پر اموفی از طریق فوahمن سازی زیوساخت های مرور دنیا و پیکری تربیتات دیلمانیک و حقوقی لازم.
۲۱. دعایت ملاحظات امنیتی، دفاعی و پدافند غیرعامل کشور در ساخت، توسعه و توزیع زیوساخت های در کشور مناسب با موقعه ای جغرافیای سیاسی قلمروهای سوزینی
۲۲. استفاده مناسب از جغرافیای طبیعی و خصوصیات زیوسود فلورولوژیک قلمروهای سوزینی در ارتقاء امنیت و پدافند غیر عامل استقرار صنایع و طرح های حیاتی، حساس و مهم
۲۳. عدم استقرار صنایع پو خطر (مطابق تعاریف شورای عالی امنیت ملی) در محدوده سکونتگاه ها و دعایت حریم های اینستی و امنیتی مورد نیاز

(I)

جهت گزارش ملی آمایش سوزین

پایه تجویی
شوراهاي آمایش سوزین
سازمان برنامه و بودجه کشور

۳۴۰- تقویت انجام ملی و ارتقاء هویت اسلامی - ایرانی اقوام مختلف و مشاورکت آفان در اداره امور، توسعه و امنیت مناطق مختلف کشور
۴۸۰- تقویت پیوند های مناطق موزی با داخل کشور با روکود وحدت و یکپارچگی اجتماعی و ارتقاء سویايدهای اجتماعی ملی در پنهان سوزین

۵۰۰- سازمان برنامه و بودجه کشور با همکاری و تعامل با دستگاههای اجرایی ذیربط، تا یکسال پس از تصویب این سنده، نسبت به تدوین اسناد و دستورالعمل های اجرایی ، نظارتی و شاخص های ارزیابی عملکرد موردنیاز با هدف بشرتسازی برای تحقق این سنده و نهاده به ساری آنها در فرایند های توسعه ای ملی و منطقه ای اقدام نماید.

۵۲۰- تمامی دستگاههای اجرایی ملی و استانی کشور مکلفد به مظور بهره برداری در مطالعات، تصمیم-گیری و رصد توسعه سوزینی نسبت به نصب و راه اندازی سامانه ارزیابی توسعه و رصد آمایش (ساترا) اقدام نمایند. سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است با تجمع سامانه های ملی و استانی روند تغییرات منابع طبیعی، جمعیت، فعلیت و تحولات در سازمان فضایی کشور را از طریق این سامانه رصد نموده و گزارش های لام آن را در اختیار شورایعالی آمایش سوزین و دیگر مراجع ذیصلاح قرار خواهد داد.

۵۴۰- تمامی دستگاههای اجرایی ملی و استانی مکلف به رعایت جهت گزیری های ملی آمایش سوزین می باشند، سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است ضمن ناظرت مستمر، کارآ و اثربخش بر حسن اجرای این سنده، گزارش عملکرد سالانه را به شورایعالی آمایش سوزین ارائه نماید.

پیوست: جهت گیری های ملی آمایش
سوزنی - منطقه بندی کشور

پیوست: همنوعه بندی کشور مصوب شورای عالی آمایش سرزمین مورخ ۱۳۹۵/۵/۲

پیوست: همنوعه بندی کشور مصوب شورای عالی آمایش سرزمین مورخ ۱۳۹۵/۵/۲

ردیف	نام منطقه	استانها
۱	گیلان، مازندران، گلستان و سمنان	
۲	آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و کردستان	
۳	همدان، کرمانشاه، لرستان و ایلام	
۴	اصفهان، چهارمحال و بختیاری و خوزستان	
۵	فارس، بوشهر، کهگیلویه و بویر احمد	
۶	تهران، قم و البرز	
۷	زنجان، قزوین مرکزی	
۸	یزد، کرمان، سیستان و بلوچستان و هرمزگان	
۹	خراسان جنوبی، خراسان رضوی، خراسان شمالی	